

با سعد تعالیٰ

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی

IMAM KHOMEINI
INTERNATIONAL UNIVERSITY

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

مشخصات کلی، برنامه آموزشی و سرفصل های دروس

مقطع: دکتری تخصصی (Ph.D)

رشته: فلسفه و کلام اسلامی

این برنامه مطابق مواد آیین نامه و اگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاه‌ها تهیه و تنظیم شده و در جلسه ۱۳۹۲/۷/۲۲ شورای دانشگاه به تصویب رسیده است.

برنامه آموزشی رشته فلسفه و کلام اسلامی در دوره دکتری که توسط گروه آموزشی فلسفه و حکمت اسلامی دانشکده علوم و تحقیقات اسلامی تهیه و تدوین شده بود با اکثریت آراء به تصویب شورای دانشگاه رسیده این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است .
« هر نوع تغییر در برنامه آموزشی مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای دانشگاه برسد .

رأی صادره در جلسه ۱۳۹۲/۷/۲۲ شورای دانشگاه در مورد برنامه آموزشی رشته فلسفه و کلام اسلامی در مقطع دکتری صحیح است و به واحدهای ذیربط ابلاغ شود .

رئیس دانشگاه
آمل بوعلی

فصل اول:

کلیات

تعریف رشته

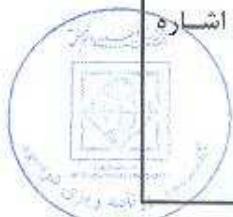
دوره دکتری فلسفه و کلام اسلامی در دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) در دوره گرایش حکمت متعالیه و فلسفه مشاء ارایه می گردد. دانشجویان این دوره پس از گذراندن ۱۸ واحد آموزشی و امتحان جامع، ۱۸ واحد رساله پژوهشی را اخذ و پس از دفاع از آن موفق به اخذ مدرک دکترای تخصصی (PhD) در رشته فلسفه و کلام اسلامی در هر یک از گرایش های ذکر شده خواهند شد.

هدف رشته

۱. تربیت و تامین نیروی انسانی لازم برای تدریس در دانشگاهها و دیگر موسسات آموزش عالی
۲. تربیت و تامین پژوهشگر در زمینه مطالعات عالی در حوزه فلسفه و کلام اسلامی
۳. تربیت متخصصان و مشاوران صاحب نظر در حوزه های مختلف فرهنگی مورد نیاز جامعه و جهان اسلام
۴. تربیت متخصصان توانمند برای انجام مطالعات تطبیقی فلسفی میان اسلام و غرب

ضرورت و اهمیت رشته

ارتقاء فرهنگ جامعه و داشتن نگاه عمیق و همه جانبه به مسائل انسانی ضرورت آموزش فلسفه را روشن می سازد. در این میان داشتن متخصصانی که به مبانی فلسفی فرهنگ اسلامی مسلط باشند برای جامعه ما بیش از پیش اهمیت می یابد. بررسی عمیق مسائل فلسفی در جهان اسلام متخصصانی را می طلبد که به صورت حرفة ای به آن پیدا زند. علاوه بر این توسعه همه جانبه آموزش عالی در کشور ضرورت پرداختن به حوزه های مختلف را به صورت تخصصی تر ایجاد می کند که این امر با طراحی دوره های تخصصی در سطح تحصیلات تکمیلی میسر خواهد شد و بدون توسعه آموزش عالی در این رشته های بنیادی، پایه های توسعه علمی کشور از استحکام برخوردار نخواهد بود. دوره دکتری فلسفه و کلام اسلامی به توجه به ضرورت های مورده اشاره طراحی شده است.

قابلیت ها، نقش و توانایی های دانش آموختگان

فارغ التحصیلان این رشته ضمن آشنا شدن با مباحث مطرح شده در حوزه فلسفه و کلام اسلامی این توانمندی را پیدا خواهند کرد که درباره مسابل این حوزه به تحقیق و تفکر بپردازند و از این طریق در راه توسعه مباحث فکری و فرهنگی جامعه گام بردارند. به علاوه با کسب تخصص در حوزه فلسفه و کلام اسلامی این امکان فراهم می آید که متخصصان این حوزه، به عنوان همکاران علمی در نهادهای مختلف آموزشی و پژوهشی مشغول فعالیت شوند.

گرایش های رشته

دوره دکتری تخصصی رشته فلسفه و کلام اسلامی در دو گرایش به شرح ذیل ارایه می

گردد:

الف - حکمت متعالیه

ب - فلسفه مشاء

برنامه دوره‌ی دکتری تخصصی (PhD) رشته فلسفه و کلام اسلامی دارای ۳۶ واحد به

شرح ذیل است:

الف - دروس الزامی	۱۴ واحد (۸ واحد زامی مشترک و ۶ واحد الزامی مخصوص به هر گرایش)
ب - دروس اختیاری	۴ واحد
د - پایان نامه	۱۸ واحد
جمع	۳۶ واحد

تعداد واحدهای درسی

برنامه دوره‌ی دکتری تخصصی (PhD) رشته فلسفه و کلام اسلامی در هر یک از گرایش‌های حکمت متعالیه و فلسفه مثاء به شرح ذیل است:

جدول واحدهای درسی

الف - ۱ دروس الزامی مشترک

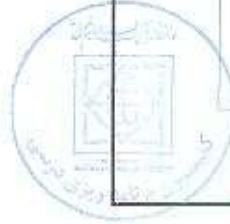
پیش نیاز یا زمان ارائه درس	تعداد ساعت			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
ندارد	۳۲		۳۲	۲	متافیزیک ملا صدر(۱)	۱
ندارد	۳۲		۳۲	۲	متافیزیک ابن سینا(۱)	۲
ندارد	۳۲		۳۲	۲	فلسفه نفس علاصدر	۳
ندارد	۳۲		۳۲	۲	فلسفه نفس ابن سینا	۴

الف - ۲ دروس الزامی گرایش حکمت متعالیه

پیش نیاز یا زمان ارائه درس	تعداد ساعت			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
متافیزیک ملا صدر(۱)	۳۲		۳۲	۲	متافیزیک ملا صدر(۲)	۱
ندارد	۳۲		۳۲	۲	معرفت شناسی ملا صدر(۱)	۲
ندارد	۳۲		۳۲	۲	الهیات فلسفی ملا صدر(۱)	۳

الف - ۳ دروس الزامی گرایش فلسفه مثاء

پیش نیاز یا زمان ارائه درس	تعداد ساعت			تعداد واحد	عنوان درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری			
متافیزیک ابن سینا(۱)	۳۲		۳۲	۲	متافیزیک ابن سینا (۲)	۱

نadar	۳۲		۳۲	۲	معرفت شناسی ابن سینا (۱)	۲
نadar	۳۲		۳۲	۲	الهیات فلسفی ابن سینا (۱)	۳

ب - دروس اختیاری

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	تعداد ساعت			پیش نیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	عملی	نظری	
۱	متافیزیک ملاصدرا (۲)	۲	۳۲		۳۲	متافیزیک ملاصدرا (۳)
۲	الهیات فلسفی ملاصدرا (۱)	۲	۳۲		۳۲	الهیات فلسفی ملاصدرا (۲)
۳	الهیات فلسفی ابن سینا (۱)	۲	۳۲		۳۲	الهیات فلسفی ابن سینا (۲)
۴	معرفت شناسی ملاصدرا (۱)	۲	۳۲		۳۲	معرفت شناسی ملاصدرا (۲)
۵	معرفت شناسی ابن سینا (۱)	۲	۳۲		۳۲	معرفت شناسی ابن سینا (۲)
۶	منطق ابن سینا	۲	۳۲		۳۲	ندارد
۷	فلسفه ارژش ابن سینا	۲	۳۲		۳۲	ندارد
۸	فلسفه ارژش ملاصدرا	۲	۳۲		۳۲	ندارد
۹	فلسفه نظریقی	۲	۳۲		۳۲	ندارد
۱۰	فلسفه معاصر	۲	۳۲		۳۲	ندارد
۱۱	فلسفه یونان باستان	۲	۳۲		۳۲	ندارد
۱۲	فلسفه قرون وسطی	۲	۳۲		۳۲	ندارد

تذکر: دانشجویان این دوره ملزم به گذراندن ۴ واحد از مجموعه دروس اختیاری می‌باشند.

فصل دوم:

سرفصل های دروس الزامی و اختیاری

عنوان درس: متفاہیزیک ملاصدرا (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث هستی شناختی ملاصدرا به عنوان یکی از مهم

ترین فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

موضوع متفاہیزیک از دیدگاه صدراء

نظریه اصالت وجود صدراء، موافقان و مخالفان آن

نظریه صدراء درباره ضرورت و امکان

نظریه وجود رابط صدراء

منابع درس

ملاصدرا، الحكمه المتعالیه فی الاسفار الاربیعه، جلد اول

ملاصدرا، المشاعر الانهیه،

ملاصدرا، تعلیقات بر الهیات شفاء

ملاصدرا، مجموعه رسائل فلسفی جلد ۱

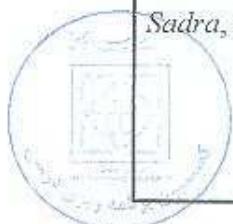
-Tooley, Michael (ed.), *Analytical Metaphysics: A Collection of Essays*, Garland Publishing, INC, 1999

-Rahman, F, *The philosophy of Mulla Sadra*, 1975.

-Kamal Mohammad, *Mulla Sadra's Transcendental philosophy*, 2006

-Adamson, Peter, Taylor, Richard (eds.), *The Cambridge Companion to Arabic Philosophy* (Cambridge Companions to Philosophy) (Paperback)), 2005.

-Morris, James, *The Wisdom of the Throne: An Introduction to the philosophy of Mulla Sadra*, Princeton University 1981

عنوان درس: متافیزیک ملاصدرا (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: متافیزیک ملاصدرا (۱)

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث هستی شناختی ملاصدرا به عنوان یکی از مهم

ترین فیلسفان مسلمان

سر فصل های درس

نظریه علیت ملاصدرا

مفهوم علت

اقسام علت: مادی صوری فاعلی غایبی

ارتباط علت و معلول

نظریه علت غایبی و مسائل مربوط به آن

منابع درس

ملاصدرا، الحكمه المتعالیه في الاسفار الاربعه، ، جلد دوم

ملاصدرا، المشاعر الالهية،

ملاصدرا، الشواهد الروبوبيه

ملاصدرا، تعليقات بر الهيات شفاء

ملاصدرا، مجموعه رسائل فلسفی جلد ۱

-Tooley, Michael (ed.), *Analytical Metaphysics: A Collection of Essays*, Garland Publishing, INC, 1999

- Rahman F, *The philosophy of Mulla Sadra*, 1975

-Kamal Mohammad, *Mulla Sadra's Transcendental philosophy*, 2006

-Adamson, Peter, Taylor, Richard(eds.), *The Cambridge Companion to Arabic Philosophy* 2005.

-Morris, James, *The Wisdom of the Throne: An Introduction to the philosophy of Mulla Sadra*, Princeton University 1981

عنوان درس: متفاہیزیک ملاصدرا (۳)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: متفاہیزیک ملاصدرا (۲)

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث هستی شناختی ملاصدرا به عنوان یکی از مهم

ترین فیلسوفان مسلمان

سرفصل های درس

نظریه حرکت و زمان ملاصدرا

ماهیت زمان

نحوه وجود زمان

نحوه آگاهی از زمان

خلاله و مسایل مربوط به آن

ماهیت حرکت

انواع حرکت

حرکت جوهری

منابع درس

ملاصدرا، الحکمة المتعالیة فی الاسفار الاربیعه، ، جلد سوم

ملاصدرا، الشواهد الربوییه

ملاصدرا، مطہری، حرکت و زمان

ملاصدرا، تعلیقات بر الهیات شفاء

ملاصدرا، مجموعه رسائل فلسفی جلد ۲

-Tooley, Michael (ed.), *Analytical Metaphysics: A Collection of Essays*, Garland Publishing, INC, 1999

-Rahman F, *The philosophy of Mulla Sadra*, 1975

-Kamal Mohammad, *Mulla Sadra's Transcendental philosophy*, 2006

The Cambridge Companion to Arabic Philosophy, Cambridge University, 2005

عنوان درس: معرفت شناسی ملاصدرا (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در نظریه شناخت ملاصدرا به عنوان یکی از مهم ترین

فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

شک و معرفت از دیدگاه صدراء

ادراک حسی از دیدگاه ملاصدرا

نظریه وجود ذهنی ملاصدرا

نقد ملاصدرا بر نظریه های وجود ذهنی

منابع درس

ملاصدرا، الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربیعه، ، جلد اول

ملاصدرا، الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربیعه، ، جلد سوم

- پوییمن، لوئیس پی، معرفت شناسی، مقدمه ای بر نظریه شناخت، ترجمه رضا محمدزاده، تهران،

انتشارات دانشگاه امام صادق، ۱۳۸۷

- مظہری، مرتضی، مقاله شناخت، مجموعه آثار، جلد ۱۳، تهران، انتشارات صدراء، چاپ نهم، (۱۳۸۷)

- چیشلم، روذریک، نظریه شناخت، ترجمه مهدی دهباشی، تهران، حکمت، چاپ اول (۱۳۷۸)

- هاملین، دوید.و، تاریخ معرفت شناسی، ترجمه شاپور اعتماد، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و

مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۴.

- Kalin, Ibrahim, Knowledge in later Islamic Philosophy: Mulla Sadra on existence, intellect and Intuition, Oxford University, 2010
- Rosenthal, Franz, Knowledge Triumphant, Brill, 2006
- Rahman F, The philosophy of Mulla Sadra, 1975
- Kamal Mohammad, Mulla Sadra's Transcendental philosophy, 2006
- Adamson, Peter, Taylor, Richard (eds.),*The Cambridge Companion to Arabic Philosophy*, 2005

عنوان درس: معرفت شناسی ملاصدرا (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: معرفت شناسی ملاصدرا (۱)

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در نظریه شناخت ملاصدرا به عنوان یکی از مهم ترین

فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

نظریه اتحاد عقل و عاقل و معقول ملاصدرا

نظریه ملاصدرا درباره ادراک خیالی

ادراک کلی از دیدگاه ملاصدرا

منابع درس

ملاصدرا، الحكمه المتعالية في الاسفار الاربعه، ، جلد سوم

ملاصدرا، اتحاد عاقل و معقول

ملاصدرا، مجموعه رسائل فلسفی جلد ۴

-Karin Ibrahim, *Knowledge in later Islamic Philosophy: Mulla Sadra on existence, intellect and Intuition*, Oxford University, 2010

-Rosenthal, Franz, *Knowledge Triumphant*, Brill, 2006.

-Rahman I, *The philosophy of Mulla Sadra*, 1975.

-Kamal Mohammad, *Mulla Sadra's Transcendental philosophy*, 2006

-Adamson, Peter, Taylor, Richard(eds.),*The Cambridge Companion to Arabic Philosophy*, 2005

عنوان درس: الهیات فلسفی ملاصدرا (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث خداشنختی و الهیات فلسفی ملاصدرا به

عنوان یکی از مهم ترین فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

برهانهای اثبات وجود خدا در فلسفه ملاصدرا

برهان صدیقین ملاصدرا

نقد برهانهای وجود خدا در فلسفه صدرا

تحلیل معنا شناختی و وجود شناختی اوصاف خدا در فلسفه ملاصدرا

منابع درس

ملاصدرا، الحكمه المتعالیه فی الاسفار الاربعة، جلد ششم

ملاصدرا، المشاعر الالهیه

ملاصدرا، الشواهد الربوییه

ملاصدرا، مجموعه رسائل فلسفی ج ۳

-Yaran, Carter S, *Islamic Thought on the Existence of God: Contributions and Contrasts from Contemporary Western philosophy of Religion* (Cultural heritage and contemporary change. Series IIA, Islam; v. 16), Printed in the United States of America, Library of Congress Cataloging-in-Publication, 2003

Ward, H., Rational theology and the creativity of God, 1982

عنوان درس: الهیات فلسفی ملاصدرا (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: الهیات فلسفی ملاصدرا (۱)

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث خداشناسی و الهیات فلسفی ملاصدرا به

عنوان یکی از مهم ترین فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

متکلم بودن خداوند از دیدگاه ملاصدرا

نظریه ملاصدرا درباره قضا و قدر و عنایت الهی

نظریه ملاصدرا درباره مساله شر

آخرت شناسی ملاصدرا

نظریه ملاصدرا درباره وحی الهی و معجزه

منابع درس

ملاصدرا، الحكمه المتعاليه في الاسفار الاربعه، ، جلد هفتم

ملاصدرا، الحكمه المتعاليه في الاسفار الاربعه، ، جلد نهم

ملاصدرا،المبدا و المعاد،

ملاصدرا، الشواهد الروبيه،

ملاصدرا، مجموعه رسائل فلسفی جلد ۲

-Yaran, Carter S, *Islamic Thought on the Existence of God: Contributions and Contrasts from Contemporary Western philosophy of Religion* (Cultural heritage and contemporary change. Series II A, Islam; v. 16), Printed in the United States of America, Library of Congress Cataloging-in-Publication, 2003

- Ward, H., *Rational theology and the creativity of God*, 1982.

-Neville, Robert C., *God The Creator: On the Transcendence and Presence of God*, State University of New York Press, 1992.

عنوان درس: فلسفه نفس ملاصدرا

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث علم النفس و ذهن شناسی ملاصدرا به عنوان

یکی از مهم ترین فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

نظریه جسمانیه الحدوث و روحانیه البقاء بودن نفس در فلسفه ملاصدرا

قرای نفس از دیدگاه ملاصدرا

نظریه ملاصدرا درباره رابطه نفس و بدن

مراتب نفس از دیدگاه ملاصدرا

کیفیت علم ما به نفس و قرای آن

نقد ملاصدرا بر نظریه تناسخ

منابع درس

ملاصدرا، الحكمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ، جلد هشتم

ملاصدرا، الحكمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ، جلد نهم

ملاصدرا، الشواهد الربویه

ملاصدرا، رساله اتحاد عاقل و معقول

-Rohde, Erwin, *Psyche: The Cult o Souls and the Belief in Immortality among the Greeks*, Translated from the Eighth Edition by W.B. Hillis, Routledge, 2010.

- MacDonald, Paul S, *History of the Concept of Mind: Speculations about Soul, Mind and Spirit from Homer to Hume*, Ashgate Publishing Company, 2003

-Kamal Mohammad, Mulla Sadra's Transcendental philosophy, 2006

-Adamson, Peter, Taylor, Richard (eds.), *The Cambridge Companion to Arabic Philosophy*, 2005.

Morris, James, *The Wisdom of the Throne: An Introduction to the philosophy of Mulla Sadra*, Princeton University 1981

عنوان درس: متأفیزیک ابن سینا (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث هستی شناختی ابن سینا به عنوان یکی از مهم

ترین فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

موضوع متأفیزیک از دیدگاه ابن سینا

تقسیمات وجود از دیدگاه ابن سینا

نظریه ابن سینا درباره جوهر و عرض

نظریه ابن سینا درباره ماده و صورت

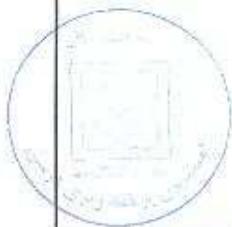
منابع درس

ابن سینا، الشفاء، الالهیات

ابن سینا، النجاة من الغرق فی البحر الفضلالات، با ویرایش ودبیاچه محمدتقی دانش پژوه، تهران،
دانشگاه تهران، موسسه انتشارات وچاپ، ۱۳۸۴

قطب الدین الرازی ، المحاكمات بین شرحی الاشارات، قم، نشر البلاعه، ۱۳۷۵.

حائزی مازندرانی، محمد صالح، حکمت بو علی سینا، با مقدمه وترجمه مؤلف به قلم عمادالدین
حسین اصفهانی شهیر به عمادزاده، تصحیح واهتمام حسن فضائلی، جلد اول، تهران، انتشارات حسین
علمی ونشر محمد، چاپ سوم، بهمن ۱۳۶۲.

خوانساری، آقا حسین، الحاشیه علی الشفاء الہیات، مصحح: حامد نامی اصفهانی، دبیرخانه کنگره آقا
حسین خوانساری، ۱۳۷۸.

مطهری، مرتضی، درس‌های الہیات شفا، جلد اول، انتشارات حکمت، چاپ دوم، ۱۳۷۰.
ویسنوسکی، روبرت، متأفیزیک ابن سینا، ترجمه مهدی نجعی افرا، تهران، نشر علم، ۱۳۸۹.

- Gutas, Dimitri, Avicenna and the Aristotelian Tradition: Introduction to Reading Avicenna's Philosophical Works , Leiden: Brill. 1988
- Reisman, David C. (ed.), Before and After Avicenna: Proceedings of the First Conference of the Avicenna Study Group, Leiden: Brill, 2003
- Reisman, David C, The Making of the Avicennan Tradition: The Transmission, Contents, and Structure of Ibn Sina's al-Mubahathat (The Discussions), Leiden: Brill. 2002
- Bertolacci, Amos, The Reception of Aristotle's Metaphysics in Avicenna's Kitab al-Shifa: a milestone of Western metaphysical thought, Leiden: Brill. 2006
- McGinnis, Jon (ed.), Interpreting Avicenna: science and philosophy in medieval Islam: Proceedings of the Second Conference of the Avicenna Study Group, Leiden: Brill. 2004
- El-Bizri, Nader, Avicenna and Essentialism, Review of Metaphysics, Vol. 54, 2001,

عنوان درس: متأفیزیک ابن سینا (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: متأفیزیک ابن سینا (۱)

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث هستی شناختی ابن سینا به عنوان یکی از مهم‌ترین فیلسفان مسلمان

سر فصل‌های درس

نظریه علیت ابن سینا

نظریه وحدت و کثرت ابن سینا

علت غایی در فلسفه ابن سینا

نظریه حرکت و زمان ابن سینا

منابع درس

ابن سینا، الشفاء، الالهیات

ابن سینا، النجاة من الغرق فی البحر الضلالات، با ویرایش و دیباچه محمد تقی دانش پژوه، تهران، دانشگاه تهران، موسسه انتشارات وجایب، ۱۳۸۴

خوانساری، آقا حسین، الحاشیة علی المقامات الهیات، مصحح: حامد نامی اصفهانی، دییرخانه کنگره آقا حسین خوانساری، ۱۳۷۸

مطهری، مرتضی، درس‌های الهیات شفاء، جلد اول، انتشارات حکمت، چاپ دوم، ۱۳۷۰

ویسوسکی، رویرت، متأفیزیک ابن سینا، ترجمه مهدی نخعی افراد، تهران، نشر علم، ۱۳۸۹.

قطب الدین ابرازی ، المحاکمات بین شرحی الاشارات، قم، نشر البلاغه، ۱۳۷۵

حائزی مازندرانی، محمد صالح، حکمت بر علی سینا، با مقدمه و ترجمه مؤلف به قلم عمامه الدین حسین اصفهانی شهیر به عمامزاده، تصحیح واهتمام حسن فضائلی، جلد اول، تهران، انتشارات حسین علمی و نشر محمد، چاپ سوم، ۱۳۶۲

- Gutas, Dimitri, Avicenna and the Aristotelian Tradition: Introduction to Reading Avicenna's Philosophical Works , Leiden: Brill. 1988
- Reisman, David C. (ed.), Before and After Avicenna: Proceedings of the First Conference of the Avicenna Study Group, Leiden: Brill. 2003
- Reisman, David C, The Making of the Avicennan Tradition: The Transmission, Contents, and Structure of Ibn Sina's al-Mubahathat (The Discussions), Leiden: Brill. 2002
- Bertolacci, Amos, The Reception of Aristotle's Metaphysics in Avicenna's Kitab al-Shifa: a milestone of Western metaphysical thought, Leiden: Brill. 2006
- McGinnis, Jon (ed.), Interpreting Avicenna: science and philosophy in medieval Islam: Proceedings of the Second Conference of the Avicenna Study Group, Leiden: Brill. 2004
- El-Bizri, Nader, Avicenna and Essentialism, Review of Metaphysics, Vol. 54, 2001,

عنوان درس: معرفت‌شناسی ابن سینا (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث معرفت‌شناسی ابن سینا به عنوان یکی از مهم

ترین فیلسفه‌ان مسلمان

سرفصل‌های درس

ماهیت علم

شك و يقين در فلسفه ابن سينا

ادراك حسي از ديدگاه ابن سينا

ارزش حافظه

منابع درس

ابن سينا، الشفاء، الالهيات

ابن سينا، الاشارات و التنبهات

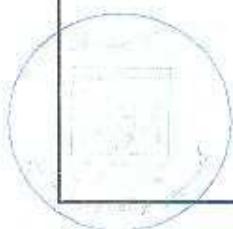
پوییمن، لوئیس بی. معرفت‌شناسی، مقدمه‌ای بر نظریه شناخت، ترجمه رضا محمدزاده، تهران

دانشگاه امام صادق، ۱۳۸۹

فیورمرتون، ریچارد معرفت‌شناسی، جلال پیکانی، انتشارات حکمت، ۱۳۹۰

توریس، کریستوفر، شناخت‌شناسی، ترجمه ناصر علی تقویان، پژوهشکده مطالعات فرهنگی اجتماعی

۱۳۸۹

چیسلم، رودریک، نظریه‌ی شناخت، ترجمه‌ی مهدی دهباشی، تهران، حکمت، چاپ اول، ۱۳۷۸
همایین، دوید.و، تاریخ معرفت‌شناسی، ترجمه‌ی شاپور اعتماد، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات
فرهنگی، ۱۳۷۴

- Audi, Robert, Epistemology: A Contemporary Introduction to the Theory of Knowledge, Routledge, 2010
- Moser Paul, The Oxford handbook of epistemology, Oxford, 2005
- Dancy Jonathan, Introduction to Contemporary Epistemology, 1991
- Rosenthal, Franz, Knowledge Triumphant, Brill, 2006
- Adamson, Peter, Taylor, Richard (eds.), *The Cambridge Companion to Arabic Philosophy*, 2005.
- Davidson Herbert, Al- Farabi, Avicenna and Averroes on Intellect: Their Cosmologies, Theories of the Active intellect and theories of human intellect, Oxford University, 1992

عنوان درس: معرفت‌شناسی ابن سینا (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: معرفت‌شناسی ابن سینا (۱)

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث معرفت‌شناسی ابن سینا به عنوان یکی از مهم

ترین فیلسوفان مسلمان

سرفصل‌های درس

ادراک خیالی از دیدگاه ابن سینا

ادراک عقلی از دیدگاه ابن سینا

ارزش تجربه از دیدگاه ابن سینا

نقد نظریه اتحاد عاقل و معقول در فلسفه ابن سینا

منابع درس

ابن سینا، الشفاء، الالهیات

ابن سینا، الاشارات و التنبیهات

پویمن، لوئیس پی. معرفت‌شناسی، مقدمه ای بر نظریه شناخت، ترجمه رضا محمدزاده، تهران

دانشگاه امام صادق، ۱۳۸۹

فیومرتون، ریچارد معرفت‌شناسی، جلال پیکانی، انتشارات حکمت، ۱۳۹۰

توریس، کریستوفر، شناخت‌شناسی، ترجمه ناصر علی تقیان، پژوهشکده مطالعات فرهنگی اجتماعی

۱۳۸۹

چیسلم، رودریک، نظریه‌ی شناخت، ترجمه‌ی مهدی دهباشی، تهران، حکمت، چاپ اول، ۱۳۷۸

هاملین، دوید.و، تاریخ معرفت‌شناسی، ترجمه‌ی شاپور اعتماد، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات

فرهنگی، ۱۳۷۴

- Audi, Robert, *Epistemology: A Contemporary Introduction to the Theory of Knowledge*, Routledge, 2010
- Moser Paul, *The Oxford handbook of epistemology*, Oxford, 2005
- Dancy Jonathan, *Introduction to Contemporary Epistemology*, 1991
- Rosenthal, Franz, *Knowledge Triumphant*, Brill, 2006
- Adamson, Peter, Taylor, Richard (eds.),*The Cambridge Companion to Arabic Philosophy*, 2005.
- Davidson Herbert, Al- Farabi, Avicenna and Averroes on Intellect: Their Cosmologies, Theories of the Active intellect and theories of human intellect, Oxford University, 1992

عنوان درس: الهیات فلسفی ابن سینا (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث خداشناسی و الهیات فلسفی ابن سینا به عنوان

یکی از مهم ترین فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

برهانهای اثبات وجود خدا در فلسفه ابن سینا

برهان صدیقین ابن سینا

تقد برهانهای وجود خدا در فلسفه ابن سینا

تحلیل معنا شناختی و وجود شناختی اوصاف خدا در فلسفه ابن سینا

منابع درس

ابن سینا، الشفاء الالهیات

ابن سینا، الاشارات و التنیهات جلد ۳

ابن سینا ، المیداء المعاد، به اهتمام عبدالله نورانی ، تهران، مؤسسه ای مطالعات اسلامی دانشگاه مک

گیل شعبه تهران با همکاری دانشگاه تهران، ۱۳۶۳

-Yaran, Carter S, *Islamic Thought on the Existence of God: Contributions and Contrasts from Contemporary Western philosophy of Religion* (Cultural heritage and contemporary change. Series IIA, Islam; v. 16), Printed in the United States of America, Library of Congress Cataloging-in-Publication, 2003

- Ward, H., *Rational theology and the creativity of God*, 1982.

- Burrell David, *Knowing the unknowable God*, University of Notre Dame, 1992

عنوان درس: الهیات فلسفی ابن سینا (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: الهیات فلسفی ابن سینا (۱)

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث الهیات فلسفی و خداشناسی ابن سینا به عنوان

یکی از مهم‌ترین فیلسوفان مسلمان

سرفصل‌های درس

نظریه ابن سینا درباره قضا و قدر و عنایت الهی

نظریه ابن سینا درباره مساله شر

آخرت‌شناسی ابن سینا

نظریه ابن سینا درباره وحی الهی و معجزه

منابع درس

ابن سینا، الشفاء، الهیات،

ابن سینا، الاشارات و التنبیهات جلد ۳

ابن سینا، الاصحوریه قی المعاد لابن سینا ، حسن عاصی، شمس تبریزی، تهران، ۱۳۸۲

ابن سینا ، المیداء المعاد، به اهتمام عبدالله نورانی ، تهران، موسسه‌ی مطالعات اسلامی دانشگاه مک

گیل شعبه تهران با همکاری دانشگاه تهران، ۱۳۶۳

- Yaran, Carter S, *Islamic Thought on the Existence of God: Contributions and Contrasts from Contemporary Western philosophy of Religion* (Cultural heritage and contemporary change. Series IIA, Islam; v. 16), Printed in the United States of America, Library of Congress Cataloging-in-Publication, 2003
- Ward, H., *Rational theology and the creativity of God*, 1982.
- Burrell David, *Knowing the unknowable God*, University of Notre Dame, 1992
- Neville, Robert C., *God The Creator: On the Transcendence and Presence of God*, State University of New York Press, 1992.

عنوان درس: فلسفه نفس ابن سينا

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث علم النفس و ذهن شناسی ابن سينا به عنوان
یکی از مهم ترین فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

نحوه پیدایش نفس در فلسفه ابن سينا

قوای نفس از دیدگاه ابن سينا

نظریه ابن سينا درباره رابطه نفس و بدن

مراتب نفس از دیدگاه ابن سينا

کیفیت علم ما به نفس و قوای آن از دیدگاه ابن سينا

تقد ابن سينا بر نظریه تباخ

منابع درس

ارسطو، درباره نفس، ترجمه، تعلیقات و حواشی علیمراد داودی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۴۹.

ابن سينا، فن سادس من الطبيعيات (علم النفس) من كتاب شفاء، قسم اول، تاليف ابن سينا، مؤسسه الجامعية للدراسات والنشر والتوزيع، ۱۹۸۸

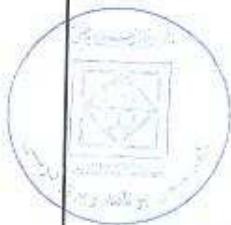
ابن سينا، رساله نفس، بامقدمه وحواشی وتصحیح موسی عمید، همدان، دانشگاه بوعلی، تهران، انجمن آثار و مفاخر فرهنگی، ۱۳۸۳

ابن سينا، رساله احوال النفس، داربیبلیون، بی تا،

ابن سينا، رسالة اقسام نفوس، رسائل ابن سينا، ترجمة ضياء الدين درى، انتشارات مركزى، ١٣٦٠
ابن سينا، نظرية النفس عند ابن سينا، مكتبة ابن سينا، مجموعة رسائل في الحكمه و الطبيعتا، دراسه و
تقديم جميل صليبا ، باريس، دار بيليون، ٢٠١٠
البير نصري نادر ، النفس البشرية عند ابن سينا، بيروت، لبنان، دار المشرق، ١٩٨٦

- McGinn, Colin, 'The Character of Mind: An Introduction to the Philosophy of Mind, Second Edition, Oxford University Press. 1996
- Stinch, Stephen P. & Warfield, Ted A. (eds.), The Blackwell Guide to Philosophy of Mind, Blackwell Publishing. 2003
- Gendlin, Eugene T., Line by Line Commentary on Aristotle's De Anima, Books I and II, Published by the Focusing Institute, NY 2011.
- Annas, Julia, Hellenistic Philosophy of Mind, University of California Press. 1992
- Rahman, F., Avicenna's Psychology, Reprint of the 1952ed. Published by Oxford University Press, London. 1981
- Lagerlund, Henrik (ed.), FORMING THE MIND: Studies in the History of Philosophy of Mind, Volume 5, Published by Springer. 2007

عنوان درس: منطق ابن سينا

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث منطقی ابن سينا به عنوان مهم ترین پایه گذار
منطق در جهان اسلام

سر فصل های درس

تفاوت منطق دو بخشی از منطق نه بخشی ابن سينا

نظریه ابن سينا درباره تعریف

نظریه ابن سينا درباره انواع قضایا

نظریه قیاسهای اقتضانی و استثنایی ابن سينا

منابع درس

ابن سينا، اشارات و تنبیهات، شرح خواجه نصیر طوسی، ج ۱، دفتر نشر کتاب، تهران، ۱۴۰۳ ق.

ابن سينا، رساله حدود، پیوست تسع رسائل فی الحکمة و الطبیعت، قسطنطینیه ۱۲۹۸، بمیثی ۱۳۱۸

ابن سينا، شفاء، منطق، کتاب برهان، قاهره، ۱۳۷۵ ق، ۱۹۵۶ م.

ابن سينا، شفاء، منطق، کتاب قیاس، قم، کتابخانه آیت الله مرعشی، ۱۴۰۴ ق.

ابن سينا، شفاء، منطق، کتاب مقولات، چاپ مصر، ۱۳۷۱ ق، ۱۹۵۲ م.

ابن سينا، منطق المشرقيين، کتاب فروشی جعفری، تهران، افست از روی نسخه مصر.

رش، نیکولاس، منطق سینیوی، ترجمه لطف الله نبوی، انتشارات علمی فرهنگی

عنوان درس: فلسفه ارزش ملاصدرا

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث ارزش شناختی ملاصدرا به عنوان یکی از مهم

ترین فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

انواع ارزشها: اخلاقی، حقوقی، زیبایی شناختی، دینی و مذهبی از دیدگاه ملاصدرا

ماهیت گزاره های اخلاقی از دیدگاه ملاصدرا

ماهیت عقل عملی از دیدگاه ملاصدرا

نسبت عقل عملی و عقل نظری از دیدگاه ملاصدرا

نظریه سعادت ملاصدرا

منابع درس

مجموعه آثار ملاصدرا

آثار فلسفه مسلمان: فارابی، ابن سینا، شیخ اشراق

اصول فلسفه و روش رئالیسم علامه طباطبائی (مقاله ادراکات حقیقی و اعتباری)

مبانی اخلاق، جورج ادوارد مور، ترجمه غلامحسین توکلی، سمت ۱۳۸۸

اخلاق، جورج ادوارد مور، ترجمه اسماعیل سعادت، علمی فرهنگی، ۱۳۶۶

زبان اخلاق، هر، ترجمه امیر دیوانی، طه ۱۳۸۳

نگاه اخلاقی، مک ناتن، ترجمه حسن میانداری، سمت ۱۳۸۳

مبانی فلسفه اخلاق، رابرт هولمز، ترجمه مسعود علیا، ققنوس ۱۳۹۰

اخلاق بدون هستی شناسی، پاتنم، ترجمه مسعود علیا، صراط ۱۳۸۷

بنیاد مابعدالطبیعه اخلاقی، کانت، ترجمه حمید عنایت و علی قیصری، خوارزمی ۱۳۶۹

- Hartman, Robert S, *The Structure of Value*. USI Press, 1967

- Findlay, J.N, *Axiological Ethics*. New York: Macmillan, 1970

- Rescher, Nicholas, *Value Matters: Studies in Axiology*. Frankfurt: Ontos Verlag, 2005

عنوان درس: فلسفه ارزش ابن سینا

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث ارزش شناختی ابن سینا به عنوان یکی از مهم

ترین فیلسوفان مسلمان

سرفصل های درس

انواع ارزشها: اخلاقی، حقوقی، زیبایی شناختی، دینی و مذهبی از دیدگاه ابن سینا

- ماهیت گزاره های اخلاقی از دیدگاه ابن سینا

- ماهیت عقل عملی از دیدگاه ابن سینا

- نسبت عقل عملی و عقل نظری از دیدگاه ابن سینا

- نظریه سعادت ابن سینا

منابع درس

مجموعه آثار ابن سینا

آثار فلسفه مسلمان: فارابی، ملاصدرا، شیخ اشراف

اصول فلسفه و روش رئالیسم علامه طباطبائی (مقاله ادراکات حقیقی و اعتباری)

مبانی اخلاق، جورج ادوارد مور، ترجمه غلامحسین توکلی، سمت ۱۳۸۸

اخلاق، جورج ادوارد مور، ترجمه اسماعیل سعادت، علمی فرهنگی، ۱۳۶۶

زبان اخلاق، هر، ترجمه امیر دیوانی، طه ۱۳۸۳

نگاه اخلاقی، مک، ناتن، ترجمه حسن میانداری، سمت ۱۳۸۳

مبانی فلسفه اخلاق، رابرт هولمز، ترجمه مسعود علیا، ققنوس ۱۳۹۰

اخلاق بدون هستی ثانی، پاتنم، ترجمه حمید عنایت و علی قیصری، خوارزمی ۱۳۶۷

بنیاد مابعدالطیبعه اخلاق، کانت، ترجمه حمید عنایت و علی قیصری، خوارزمی ۱۳۶۹

- Hartman, Robert S, *The Structure of Value*. USI Press, 1967

- Findlay, J.N, *Axiological Ethics*. New York: Macmillan, 1970

- Rescher, Nicholas, *Value Matters: Studies in Axiology*. Frankfurt: Ontos Verlag, 2005

- Rahman, F., *Avicenna's Psychology*, Oxford University Press, London, 1981

- Gutas, Dimitri. *Avicenna and the Aristotelian Tradition*, Leiden/Boston, 1988

- Street, Tony. *Avicenna*. Cambridge, 2005

عنوان درس: فلسفه یونان باستان

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در مباحث فلسفی یونان باستان به عنوان خاستگاه شکل

گیری نظریه های فلسفی فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

آراء متافیزیکی افلاطون

نظریه شناخت افلاطون

نظریه اخلاق افلاطون

متافیزیک ارسسطو

نظریه شناخت ارسسطو

نظریه اخلاق ارسسطو

منابع درس

دوره‌ی کامل آثار افلاطون، ترجمه‌ی محمد حسن لطفی بی‌جا، شرکت سهامی انتشارات خوارزمی، بی‌تا

گاتری، دبیلو.کی.سی، فلسفه یونان از طالس تا ارسسطو، ترجمه حسن فتحی، تهران، انتشارات

فکر روز، ۱۳۷۵

اکریل، جی. ال، ارسسطوی فیلسوف، ترجمه علیرضا آزادی، با مقدمه غلامرضا اعوانی، تهران،

حکمت، چاپ اول، ۱۳۸۰

نویساوام، هارتا، ارسسطو، ترجمه عزت الله فولادوند، تهران، طرح نو، چاپ اول، ۱۳۷۴

برن، زان، ارسسطو و حکمت مشائی، ابوالقاسم پورحسینی، تهران، امیر کبیر، ۱۳۷۳

ارسطو، متأفیزیک (مابعدالطیبیعه)، ترجمه شرف الدین خراسانی، شرف، تهران، حکمت، ۱۳۷۹

ارسطو، اخلاق نیکوما خوس، ترجمه محمد حسن لطفی تبریزی، تهران، طرح نو، ۱۳۸۵

ارسطو، در کون و فساد، ترجمه اسماعیل سعادت، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۷۷

ارسطو، سماع طبیعی، ترجمه محمد حسن لطفی تبریزی، تهران، طرح نو، ۱۳۷۸

ارسطو، طبیعت، ترجمه مهدی فرشاد، تهران، موسسه انتشارات امیر کبیر، ۱۳۹۳

بدوی، عبدالرحمن، ارسطو عند العرب، کویت، وکاله المطبوعات، چاپ دوم، ۱۹۷۸ م.

ایساغوجی و ارسطو، مقولات، ترجمه و مقدمه و توضیحات: محمد خوانساری، تهران: مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۸۳

راس، سرویلیام دیوید، ارسطو، مهدی قوام صفری، تهران، فکر روز، چاپ اول، ۱۳۷۷

- Kenny, Anthony, *A New History of Western Philosophy, Volume 1: Ancient Philosophy*, Oxford University Press, 2004
- Barnes, Jonathan (ed.), *The complete Works of Aristotle: The Revised Oxford Translation*, Volume one, Sixth Printing with Correction, Princeton University Press, 1995
- Hoffe, Otfried, *Aristotle*, Translated by Christine Salazar, State University of New York Press, 2003

عنوان درس: فلسفه قرون وسطی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در آراء فیلسوفان قرون وسطی جهت مقایسه آن با
نظریات فیلسوفان مسلمان

سر فصل های درس

آباء کلیسا

نظریه کلیات در قرون وسطی

آراء فلسفی آگوستین

آراء فلسفی دان اسکوتس

آراء فلسفی آلت کبر

آراء متفاوتیکی توماس آکوینی

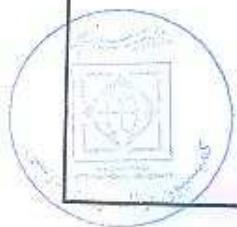
منابع درس

ژیلزون، اتین، روح فلسفه در قرون وسطی، ترجمه علیمراد داودی، تهران، شرکت انتشارات علمی

و فرهنگی، ۱۳۶۶

ژیلزون، اتین، فلسفه اسلامی و یهودی به روایت ژیلزون، ترجمه حسن فتحی، تهران، انتشارات

حکمت، ۱۳۸۵

زیلسون، این، مبانی فلسفه مسیحیت، ترجمه محمد محمد رضایی - سید محمود موسوی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۳۷۵

زیلسون، تومیسم، در آمدی بر فلسفه توماس اکوئینی، ترجمه سید ضیاء الدین دهشیری، تهران، انتشارات حکمت، ۱۳۸۴

زیلسون، این، نقد تفکر فلسفی غرب از قرون وسطی تا اوایل قرن حاضر، ترجمه احمد احمدی، تهران، انتشارات حکمت، ۱۳۶۸

کاپلستون، فردیک چارلز، تاریخ فلسفه، جلد دوم، فلسفه قرون وسطی از آگوستین تا اسکندرتوس، ترجمه ابراهیم دادجو، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۷

ایلخانی، محمد، تاریخ فلسفه در قرون وسطی و رنسانس، تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها، ۱۳۸۶

آگوستین قدیس، اعترافات، ترجمه‌ی سایه میثمی، تهران، دفتر پژوهش و نشر شهردادی، چاپ سوم، ۱۳۸۱

-Inglis, John (ed.), *Medieval Philosophy and Classical Tradition in Islam, Judaism and Christianity*, Routledge, 2005.

-Kenny, Anthony, *A New History of Western Philosophy, Volume 2: Medieval Philosophy*, Oxford University Press, 2005

- Marenbon, John, *Early Medieval Philosophy (480-1150): An Introduction*, second edition, London: Routledge & Kegan Paul, 1988

- McGrath, A.S.,(ed.), *The Cambridge Companion to Medieval Philosophy*, Cambridge University Press, 2003

- Spade, Paul Vincent, *Thoughts, Words and Things: An Introduction to Late Medieval Logic and Semantic Theory*, Copyright by Paul Vincent Spade, 2002

عنوان درس: فلسفه تطبیقی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و مقایسه مباحث آراء فلسفی فیلسوفان مسلمان و غرب جهت ارتقاء دانش فلسفی و آگاهی از تفاوتها و مشابهت های آراء فیلسوفان غرب و مسلمان

سرفصل های درس

چیستی و امکان فلسفه تطبیقی

پیشینه تاریخی مطالعات تطبیقی در حوزه فلسفه

روش شناسی مطالعات تطبیقی در حوزه فلسفه

حوزه های تطبیق:

فلسفه غرب و فلسفه های شرقی(هنر و چین و ژاپن)

فلسفه غرب و فلسفه اسلامی

فلسفه اسلامی و فلسفه های شرقی(هنر و چین و ژاپن)

منابع درس

منابع منتخب هر موضوع به انتخاب استاد

مذکور، ابراهیم، درباره فلسفه اسلامی: روش و تطبیق آن، ترجمه عبدالحمید آبی، تهران، موسسه انتشارات

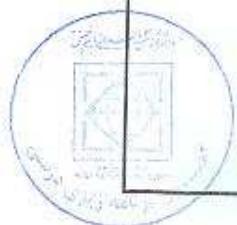
امیرکبیر، ۱۳۶۰.

کریم، هانزی، فلسفه ایرانی و فلسفه تطبیقی، ترجمه جواد طباطبائی، انتشارات توسع، چاپ اول، ۱۳۶۹

داوری اردکانی، رضا، فلسفه تطبیقی، تهران، نشر ساقی، ۱۳۸۳

ریخته گران، محمد رضا، "مبانی فلسفه تطبیقی از دیدگاه هانزی کریم"، فصلنامه فلسفه، شماره ۱۰، ۱۳۸۴

سلیمانی آملی، حسین، فلسفه تطبیقی و تطبیق فلسفی، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۵

مجموعه مقالات نشست تخصصی مطالعات تطبیقی، به کوشش حسین کلباسی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. ۱۳۸۵

- Nasr, Seyyed Hossein, "The Significance of Comparative Philosophy for the Study of Islamic Philosophy", *Studies in Comparative Religion*, Vol.7, No.4, World Wisdom, Inc. 1973
- Journal: *Philosophy East and West*, University of Hawai'i Press.
- Journal: *Comparative Philosophy: An International Journal of Constructive Engagement of Distinct Approaches toward World Philosophy*, published by Center for Comparative Philosophy and the University Library at San Jose State University, California, USA.
- Journal: *Journal of Indian Philosophy*, published by Springer.

عنوان درس: فلسفه معاصر

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: مطالعه عمیق و تحقیق در جریانهای فلسفی معاصر (اگزیستانسیالیسم، فلسفه تحلیلی، پدیدار شناسی و پرآگماتیسم) و توانمند شدن در انجام مطالعات تطبیقی در این

زمینه

سرفصل های درس

الف. اگزیستانسیالیسم

کی پیر کگارد و طرح فلسفه اگزیستانس

آراء کارل یاسپرسن، گابریل مارسل، مارتین هایدگر و ژان پل سارتر

ب. فلسفه تحلیلی

اتمیسم منطقی (راسل و ویتنگشتاین متقدم)

پوزیتیویسم منطقی (شلیک، کارناب و ایر)

فلسفه زبان عادی (ویتنگشتاین متاخر و رایل)

آراء فلسفی کواین و پاتنم

ج. پدیدار شناسی

جریان های فلسفی موثر در پدیدار شناسی

آراء فلسفی ادموند هوسرل

د. پرآگماتیسم

پرآگماتیسم در آمریکا (ولیام جیمز و جان دیوی)

پرآگماتیسم در اروپا (انگلستان و فرانسه)

منابع درس

استرون، آروم، فلسفه تحلیلی در قرن بیستم، ترجمه فریدون فاطمی

هاسپرسن، جان، درآمدی بر تحلیل فلسفی، ترجمه موسی اکرمی، طرح نو ۱۳۸۷

- لاکوست، ژان، فلسفه در قرن بیستم، ترجمه رضا داوری، سمت ۱۳۷۵
- بلاکهام، هرولد چان، شش متفکر اگزیستانسیالیست، ترجمه محسن حکیمی، نشر مرکز ۱۳۶۸
- گریلینگ، ای سی، وینگشتاین، ترجمه ابوالفضل حقیری، بصیرت ۱۳۸۸
- فلسفه تحلیلی (مجموعه مقالات)، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان چاپ و انتشارات، ۱۳۷۶
- هوسرل، ایده پدیدار شناسی، ترجمه عبدالکریم رشیدیان، آموزش انقلاب اسلامی ۱۳۸۱
- هایدگر، مارتین، هستی و زمان، ترجمه سیاوش جمادی، فقتوس ۱۳۸۶
- جیمز، ویلیام، برآگماتیسم، ترجمه عبدالکریم رشیدیان، آموزش انقلاب اسلامی ۱۳۷۰
- آپیا، قوام آنتونی، درآمدی بر فلسفه معاصر غرب، ترجمه حسین واله، گام نو ۱۳۸۷
- آیر، زیان، حقیقت و منطق، ترجمه منوچهر بزرگمهر، خوارزمی ۱۳۶۲

- Jackson Frank, *The Oxford Handbook of Contemporary Philosophy*, 2012.
- Appiah, Kwame Anthony, *Thinking It Through: An Introduction to Contemporary Philosophy*, Oxford University Press, 2003.
- Hylton, Peter, *Russell, Idealism, and the Emergence of Analytic Philosophy*, Oxford University Press, 1998.
- Dummett, Michael, *Origins of Analytical Philosophy*, 1996.
- Barrett, William, *Irrational Man: A Study in Existential Philosophy*, 1962.

